

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Celem rozprawy doktorskiej pt. *Międzynarodowe role średniego mocarstwa nowego typu. Analiza polityki zagranicznej Brazylii w latach 2003-2014* jest zdefiniowanie i analiza ról międzynarodowych Brazylii. Role w pracy wykorzystane zostają jako zmienne pozwalające na przedstawienie tożsamości państwa i jego statusu – zarówno już posiadanego, jak też tego, do którego osiągnięcia państwo dąży – warunkujących wybór ról, a przez to kształtujących politykę zagraniczną Brazylii. Role umożliwiają również uwzględnienie w analizie polityki zagranicznej państwa uwarunkowań systemu międzynarodowego. Praca poświęcona czterem rolom międzynarodowym Brazylii w okresie 2003-2014 stanowi pod tym względem próbę odpowiedzi na pytanie o miejsce Brazylii w świecie. Zidentyfikowana w pracy pozycja i zachowania państwa, powiązane z tą pozycją, stanowią przy tym polemikę z tą częścią badaczy stosunków międzynarodowych, która przestrzegała przed traktowaniem Brazylii jako mocarstwa średniego. Poprzez analizę ról została dokonana weryfikacja zasadności tezy o zaliczeniu Brazylii do grupy mocarstw średnich nowego typu (*emerging middle powers*). Ogólną hipotezą pracy jest założenie, że Brazyliia jako mocarstwo średnie nowego typu deklaruje i realizuje w polityce zagranicznej zestaw ról międzynarodowych, wśród których należy wyróżnić rolę państwa promującego integrację regionalną, kształtującego koalicje państw rozwijających się, wspierającego rozwój krajów afrykańskich oraz mediatora w regionie Bliskiego Wschodu. Role te zidentyfikowane zostały jako instrumenty wykorzystywane przez Brazylię dla zapewnienia warunków dla rozwoju narodowego, w tym ekspansji ekonomicznej, zwiększania wpływu na głównych forach współpracy światowej oraz realizacji tradycyjnie podzielanych przez elity brazylijskie aspiracji wielkomocarstwowych. Role przyjmowane przez Brazylię jako wschodzące mocarstwo średnie rozumiane są jako narzędzie realizacji jednego z nadrzędnych celów tej grupy państw: konstrukcji rzeczywistości wielobiegunowej, w której wschodzące potęgi czy też dotychczas marginalizowani aktorzy mieliby większy wpływ na kształtowanie porządku międzynarodowego. Analiza wyodrębnionych ról Brazylii umożliwi zrozumienie zmieniającej się rzeczywistości międzynarodowej, w której grupa państw o zasobach i aspiracjach przewyższających tradycyjne mocarstwa średnie, lecz nieposiadających atrybutów i uznania wielkich mocarstw, próbuje na nowo zdefiniować swoją tożsamość, role i miejsce we współczesnym świecie. Trudności, z jakimi mierzyć się będzie państwo przy realizacji ról pozwolą jednocześnie wykazać, dlaczego zasadna pozostaje kategoryzacja państwa jako mocarstwa średniego.